Svalbard

SPITSBERGEN

NORSK

Photo: Per Harald Olsen

Fakta om Svalbard

Beliggenhet	Øygruppe mellom 74° - 81° N og 10° - 35° Ø
Areal	ca. 63 000 km², ca 60 % dekket av isbreer
Største øyer	Spitsbergen, Nordaustlandet, Barentsøya, Edgeøya og Prins Karls Forland
Bosetninger	• Longyearbyen (norsk hovedsete) drøyt 1800 innbyggere • Barentsburg (russisk gruvesamfunn) ca. 800 innbyggere • Ny-Ålesund (norsk internasjonalt forskningssenter) ca. 40 - 100 innbyggere • Sveagruva (norsk gruvesamfunn) ca. 250 pendlere (ikke bofaste) • Hornsund (polsk forskningsstasjon) ca. 8 bofaste
Forvaltning	Norsk suverenitet, regulert med Svalbardtraktaten av 1920
Kommunikasjon	Fly fra/til Oslo og Tromsø (Norge) Ingen veiforbindelse mellom bosetningene på Svalbard

Kort historikk

1194	"Svalbarði fundinn" notert i islandske skrifter
1596	Willem Barentsz oppdager Svalbard
1600 – 1750	Internasjonal hvalfangst
1700 – 1800	Russisk overvintringsfangst
1800 – 1900	Norsk overvintringsfangst
1906	John M. Longyear etablerer den første gruve og gir navn til Longyearbyen
1916	Store Norske Spitsbergen Kulkompani overtar gruvevirksomheten i Longyearbyen
1920	Svalbardtraktaten underskrives
1925	Norge gis suverenitet over Svalbard
2002	Longyearbyen lokalstyre opprettet

Været på Svalbard

Til tross for Svalbards nordlige beliggenhet har øygruppen et relativt mildt klima sammenlignet med områder på samme breddegrad. I Longyearbyen varierer middeltemperaturen fra -14°C om vinteren til +6°C om sommeren. Laveste temperatur ble målt i mars 1986 med -46,3°C, mens høyeste temperatur ble målt i juli 1979 med 21,3°C. Det er ikke uvanlig at man vinterstid har lengre perioder med temperaturer mellom -20 og -30 grader. Er det i tillegg vind, blir kjøleeffekten svært høy ved slike temperaturer. Om sommeren kan det være perioder med tåke. Nedbørsmessig kan Svalbard kalles en «arktisk ørken» med en årsnedbør på 200-300 mm. Været på Svalbard kan skifte svært hurtig og de lokale variasjonene kan være store.

Planteliv

Rundt 60 % av Svalbards landareal er dekket av et utall små og store isbreer. Bare 6-7 % av landarealet har vegetasjonsdekke. De frodigste områdene finnes i de indre fjordstrøkene på Spitsbergen. På Svalbard er det permafrost, og bare den øverste meteren av jorda tiner om sommeren. Plantelivet er preget av kort vekstsesong, lav temperatur, lite nedbør samt næringsfattig jordsmonn. Likevel finnes det et mangfold av små planter på Svalbard, og bare i området rundt Longyearbyen er det registrert over 100 forskjellige arter. Totalt på Svalbard finnes det rundt 170 plantearter. Plantelivet er svært sårbart og det skal man ta hensyn til når man ferdes i naturen på Svalbard.
Dersom vegetasjonsdekket ødelegges, kan det danne varige spor i terrenget.

Forsidefoto: Synnøve Haga

Photo: Jens Abild

Velkommen til Svalbard

Svalbard har en egen tiltrekningskraft på mennesker fra hele verden. Svalbard med sine isbreer og brede elvedaler, sylspisse tinder og fuglefjell der det yrer av liv. Svalbard med gnistrende nordlys og strålende midnattssol. Svalbard med minner fra hvalfangertid og fangstmannsliv, gruvedrift og bragder i vitenskapens tjeneste.

Jeg ønsker deg velkommen til å oppleve den nesten uberørte villmarken og til å ta del i øygruppens spennende historie – og historier. Men det kreves også noe igjen av alle som kommer til Svalbard og som ferdes rundt på øygruppen, enten det skjer med båt, til fots, med hundespann på snøscooter eller på annen måte.
Det kreves at du behandler den sårbare arktiske naturen, dyrelivet og kulturminnene med varsomhet og respekt, slik at både fastboende og besøkende også i fremtiden skal få mulighet til å oppleve Svalbards unike arktiske miljø.

Det er utarbeidet egne regler for hvordan man skal ferdes på Svalbard. Reglene har som formål å beskytte naturen, kulturminnene og de reisendes egen sikkerhet når de oppholder seg på øygruppen. Sett deg inn i disse reglene før du drar ut på tur. Sysselmannen kan gi mer informasjon om dette. Legg også turen innom Svalbard Reiseliv. Der vil du få nyttige råd og tips slik at oppholdet ditt blir best mulig, enten du velger å reise på egen hånd eller drar ut med en av turoperatørene som arrangerer turer på Svalbard.

Jeg håper at oppholdet på Svalbard vil gi deg opplevelser og gode minner for livet. Men husk samtidig: Du er velkommen hit så lenge ingen kan se at du har vært her.

Vennlig hilsen

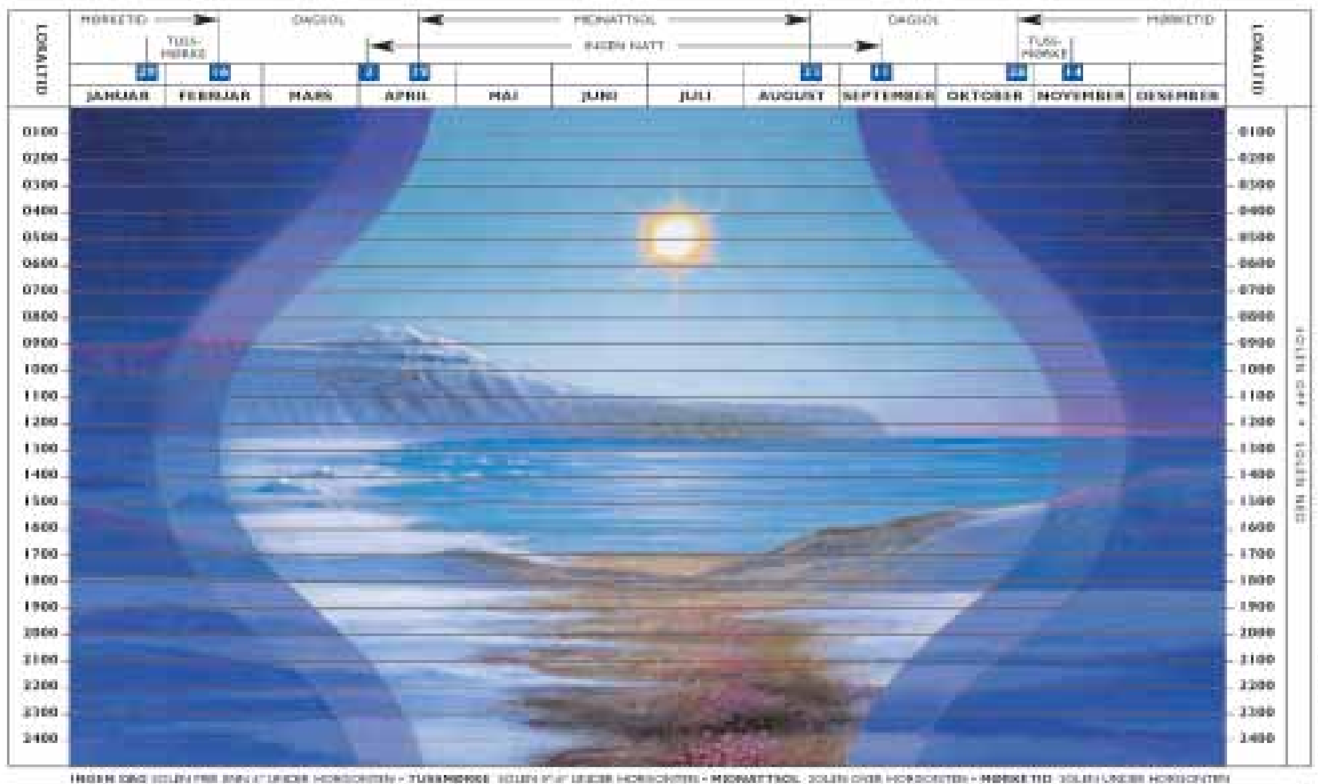
Odd Olsen Ingerø
Sysselmann

Forvaltningsområde 10
Plantefredningsområde
Naturreservat
Nasjonalpark
Fuglereservat

Photo: Jan Grønseth

Årstidene

Perioden for mørketid og midnattssol varierer i forhold til breddegradene, og Longyearbyen har midnattssol fra 19. april til 23. august. I perioden 26. oktober til 16. februar kommer ikke solen over horisonten i Longyearbyen. Polarnatten, da solen er mer enn 6 grader under horisonten, varer fra 14. november til 29. januar.

Høst (september – oktober)
Landskapet tar høstdrakten på og de oransje fargene kryper over daler og fjell mens jordsmonnet langsomt fryser til igjen. Temperaturen synker ned mot 0°C. Gradvis blir dagene kortere og en vakker morgen våkner man med at snøen har lagt det første "melisdrysset" over fjelltoppene. En fottur på denne tiden av året gir varig inntrykk. Frossen mark er lett å gå på, luften er krystallklar og en rød-oransje kveldssol setter prikken over i'en.

Vinter og mørketid
(november – februar)
I slutten av oktober kaster solen sine siste stråler over landskapet dette året og Svalbard går inn i mørketiden. I over to måneder, fra slutten av november til begynnelsen av februar, er det mørkt som natten hele døgnet. På dager med godt vær, fullmåne, stjernehimmel og dansende nordlys, vil man likevel kunne oppleve det nydelige blålyset som karakteriserer polarnatten. Så kommer februar, kanskje den vakreste tiden av året. Vinternatten viker og dagen stiger frem, lengre og lengre for hvert døgn som går. På skyfrie dager blir himmelens mange blåfarger blandet med rosaskjær - og så en dag har de første rosa solstrålene nådd fjelltoppene. Derfra kryper sola varsomt ned i dalene og lyset er tilbake. Opplev den lune og intime atmosfæren på denne tiden av året.

Lys vinter (mars – mai)
I takt med lysets tilbakekomst øker aktivitetsnivået og energien - man vil ut, man vil se! Mars til mai er spennende måneder på Svalbard. Dagene blir stadig lengre og i slutten av april er midnattssolen på plass mens landskapet ennå har vinterdrakten på. Trekkfuglene vender tilbake og fjellsidene fylles av yrende liv mens selen nyter solstrålene på fjordisen. Foran spektakulære blågrønne brefronter er det rom for ettertanke. Tiden innbyr til utendørsaktiviteter og opplevelser i villmarken.

Sommer (juni – august)
Sneen bråner, små blomster titter opp av marken og et yrende fugleliv har erstattet vinterens stillhet. Det er sommer på Svalbard. Fjell, daler, isbreer, hav, blomster, dyr og fugler lokker deg ut til eventyr du aldri vil glemme. Sommeren i Arktis er hektisk. Selv med dagslys hele døgnet føler man at dagen ikke blir lang nok til å få med seg alle opplevelsene.

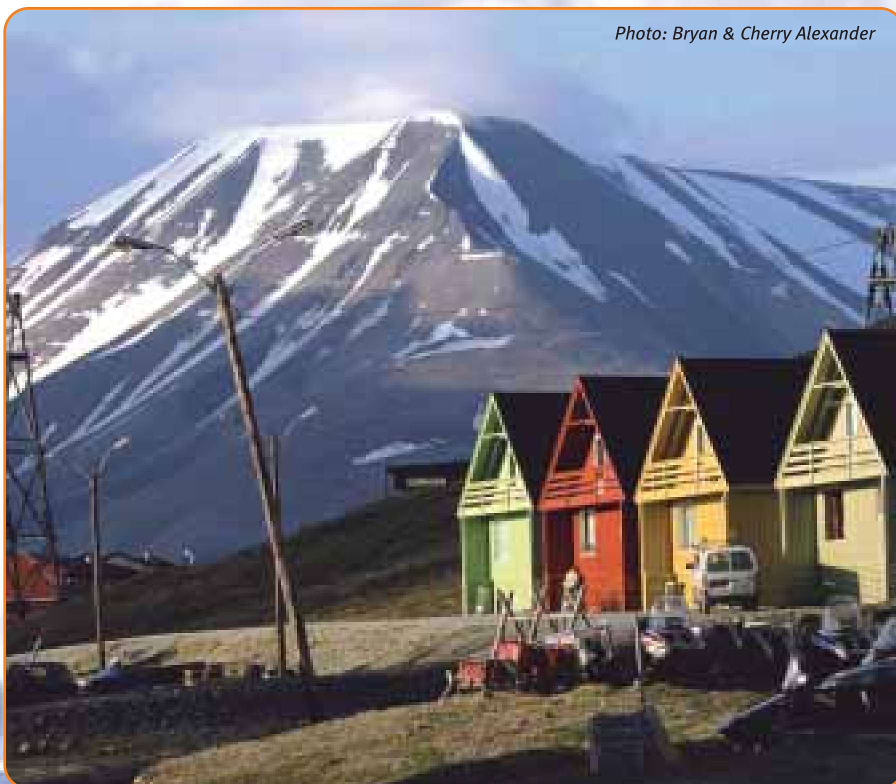
Photo: Trym Ivar Bergsmo

Longyearbyen

Longyearbyen er det norske hovedsetet på Svalbard og her ligger det meste av administrasjonen. Det lille fargerike samfunnet på drøyt 1800 innbyggere har utviklet seg fra å være et typisk gruvesamfunn til et samfunn med variert næringsliv og en rekke kultur-, aktivitets- og servicetilbud. Longyearbyen har en gjennomsnittlig ung befolkning med mange barn og få eldre.

Fritids- og kulturaktiviteter er det mange av. Da det ikke finnes veier mellom bosetningene på Svalbard brukes ofte snøscooter og båt som framkomstmidler. Hytteturer og friluftsliv er populært blant lokalbefolkningen.

Innføring av lokaldemokrati på Svalbard har lenge vært en aktuell sak. Med virkning fra 2002 ble det innført utvidet lokalt folkestyre etter en egen modell og tilpasset de lokale forhold. Ansvar for samfunnstjenester og myndighetsoppgaver ble samtidig overført fra staten til det nyopprettede politisk valgte organet, Longyearbyen lokalstyre.

Photo: Bryan & Cherry Alexander

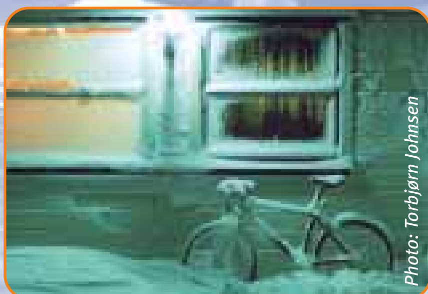

Photo: Torbjørn Johnsen

Photo: Bryan & Cherry Alexander

Kultur og begivenheter

Det er et aktivt idretts- og kulturliv i Longyearbyen. Idrettshallen med klatrevegg, innendørs skytebane, vekt- og treningsrom, squashbane og svømmebasseng med badstuer er samlingssted for alle aldersgrupper. Jevnlig arrangeres det temakvelder og populærvitenskapelige forelesninger bl.a. på universitetssenteret på Svalbard, UNIS. Mange kjente artister og kunstnere besøker Svalbard gjennom året, og det er ofte utstillinger, konserter og underholdningsarrangementer. Av faste årlige arrangementer nevnes:

Polarjazz
2-4 dager i slutten av januar med musikkarrangementer innen sjangeren jazz, blues og bluegrass.

Solfestuke
En hel uke rundt 8. mars for å feire solens tilbakekomst. Arrangementer som utstillinger, konserter, revy og utearrangement med "Ta sjansen" konkurranse på snø.

Svalbard Skimaraton
Skirenn ultimo april – primo mai.

Spitsbergen Marathon
Maratonløp primo juni.

Bluesfestival
2-4 dager i slutten av oktober med musikkarrangementer og konserter innen blues sjangeren.

KunstPause Svalbard
3-5 dagers arrangement med vekt på kunst og kultur i samspill med naturens eget kunstverk. Arrangeres ved inngangen til polarnatten, rundt 14. november.

Photo: Pierre Fijalkowski

Gruppe-arrangement

Svalbard er et av verdens mest spennende reisemål for grupper. Longyearbyen byr på overnatting av høy standard, førsteklasses restauranter, fleksible møte-, kurs- og konferanserom og spennende aktiviteter gjennom alle årstider. På Svalbard kan man oppleve en ny verden i isgrotter under breer, forsterke fellesskapet med et besøk i en kullgruve, nyte de mektige omgivelsene med hundespann eller snøscooter og hilse på de russiske og ukrainske naboene i Barentsburg. En telttur i polarnatten er svært spennende, eller man kan koble av med smaksprøver i verdens nordligste vinkjeller. Arrangørene i Longyearbyen skreddersyr opplegg for grupper enten det er ferieturer, møter, kurs, konferanser eller incentivereiser.

Photo: Priitta Pöyhtäri

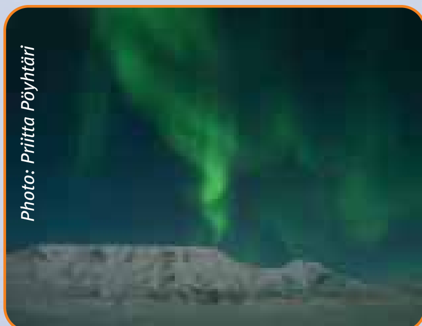

Photo: Priitta Pöyhtäri

Attraksjoner

Galleri Svalbard

I Galleri Svalbard kan du bl.a. se bilder med Svalbardmotiver av den kjente kunstneren Kåre Tveter. Svalbardkunstneren Olaf Storø har permanent salgsutstilling i galleriet. Videre finner man den unike kart- og boksamlingen Svalbardsamlingen. Thomas Widerberg har fotografert og komponert et billedspill med tema arktisk lys over Svalbard. I tillegg arrangeres temporære utstillinger og fra tid til annen også konserter. I tilknytning til Galleri Svalbard finnes et kunstnersenter med bl.a. brukskunstproduksjon og kunstnerverksteder.

Svalbard Kirke

I tillegg til vanlige kirkelige handlinger brukes Svalbard Kirke til en rekke andre aktiviteter. En stor og koselig peisestue i kirken står åpen daglig. Et par kvelder i uka kan man kjøpe kaffe og vafler og lese ferske aviser. Fra tid til annen arrangeres konserter og temakvelder. Svalbard Kirke arrangerer også utflukter med utegudstjenester.

Svalbard Museum

I Longyearbyen, i det tidligere grisefjøset, finner man det lille, men svært innholdsrike Svalbard Museum. På museet kan man få innblikk i alt fra oppdagelsen av Svalbard, 1600-tallets hvalfangsthistorie, ekspedisjoner, overvintringsfangst, krigen på Svalbard, flora, fauna, geologi og ikke minst gruvehistorie. Fra høsten 2005 vil museet flytte til nye lokaler, Svalbardporten. I forbindelse med flyttingen vil mange gjenstander bli tilbakeført til Svalbard og få plass i museumsutstillingene. Det finnes også mindre museer i Barentsburg og Ny-Ålesund.

Kulturminner og minnesmerker

Rundt omkring på hele øygruppen finnes en rekke minnesmerker og kulturminner. Det anbefales at du finner litteratur eller informasjon slik at du kan være oppmerksom på alle de spennende kulturminnene. Legg spesielt merke til fredningsbestemmelser (se avsnittet om Natur- og miljøvern). Formidling om bevaring av kulturminnene er meget viktig. Sysselmannen på Svalbard, har i samarbeid med Svalbard Reiseliv AS utarbeidet fem kulturminnehefter som beskriver ulike kulturminnelokaliteter på øygruppen. Heftene kan kjøpes flere steder i Longyearbyen, blant annet gjennom turistinformasjonen.

Photo: Synnøve Haga

Photo: Nils Berglund

Nyttig å vite

Forhåndsbestilling
I perioder kan pågangen være stor og det anbefales derfor at man bestiller overnatting og aktiviteter i god tid før reisen til Svalbard.

Fottøy
Det er mye ulendt terreng på Svalbard, og solide sko og fjellstøvler anbefales. I tillegg er det stor snø- og issmelting om sommeren, noe som fører til store elver og bekker og mye våtmark. Gummistøvler er derfor svært nyttig i denne perioden. Om vinteren er det behov for så varmt skotøy som mulig.

Innesko
Det er en tradisjon på Svalbard å ta av seg skoene når man skal inn i private hus, på overnattingsstedene og i en del butikker og kontorer. Tradisjonen strekker seg tilbake til da kullgruvene lå midt i byen. For å unngå å dra kullstøv med seg inn i husene tok en av seg på bena. Det kan derfor være lurt å ta med seg innesko eller varme sokker når man reiser til Svalbard.

Intern transport
Det finnes ingen veiforbindelse mellom bosetningene på Svalbard, men i og rundt Longyearbyen er det ca. 50 km vei. Om sommeren arrangeres det båtturer til Barentsburg flere ganger i uken. Om sommeren kan man komme til Ny-Ålesund med båt. Fra flyplassen i Longyearbyen går det flybuss i forbindelse med flyavgang/ankomst, og i Longyearbyen finnes det flere drosjer.

Klær
Om vinteren brukes det varmeste og beste. Flere lag med ull, samt vindtett yttertøy gir god effekt. Til scooterkjøring kan dette likevel bli for lite. Ved organiserte scooterturer er utstyret inkludert. Scooterutstyr kan også kjøpes eller leies lokalt. Om sommeren anbefales klær som til en høsttur på fjellet. Vindtette ytterklær og votter/lue er å anbefale året rundt. Ekstra tøy for ekstreme værforhold er en selvfølge.

Pass
Svalbard er norsk område og ingen nasjonaliteter behøver pass/visum for å være her eller besøke den russiske bosetningen. Det gjøres likevel oppmerksom på at alle ikke-norske statsborgere må vise pass ved innreise til Norge igjen.

Reise
Persontransporten til Svalbard går med fly fra Oslo eller Tromsø. Flytiden fra Oslo er ca. 3 timer og fra Tromsø ca. 1 time og 30 minutter. Antall flygninger i uken er sesongavhengig.

Servicetilbudet
i Longyearbyen er stort og omfatter bl.a. bakeri, bank, barer, bibliotek, bilutleie, camping, forretninger, frisør, galleri, idrettshall, innkvartering, kaféer, kino, kirke, museum, post, reisebyråer, restauranter, snøscooterutleie, svømmehall, sykehus, sykkelutleie, tannlege, taxi, teletjenester, turistinformasjon, vin- og brennevinsutsalg og våpenutleie.

Shopping
Svalbard er toll- og avgiftsfritt område, noe som innebærer at mange varer er rimeligere enn på fastlands-Norge. Andre varer, som f.eks. frukt, grønnsaker og ferskvarer, kan fordyres på grunn av høye fraktkostnader. I Longyearbyen finnes det små og store butikker som selger kolonial- og ferskvarer, sports- og fritidsutstyr, gaver og suvenirer m.m. Kostnadsnivået på turer og aktiviteter kan virke høyt, men for dette får man igjen god sikkerhet og høy kvalitet på opplevelsene.

Telefon/mobiltelefon
Siden mars 2004 har Svalbard vært knyttet til telefonnettet på fastlandet via en fiberoptisk kabel. Dette sikrer god telefondekning i Longyearbyen, Barentsburg, Svea og Ny-Ålesund. Kortautomater finnes også i disse bosetningene. Landskoden er den samme som for resten av Norge, +47. Mobiltelefonnettet for GSM er utbygget i Longyearbyen, Barentsburg og Svea. Det er kun i disse områdene en har dekning.

Ut på tur på egen hånd?
Gjør deg kjent med forskrifter for ferdsel og leirslagning. Svalbardnaturen er mektig og været kan være meget skiftende. Vind, tåke og snøfokk kan føre til at du raskt mister retningen. Meld alltid fra hvor du går. Husk kart og kompass. Ta med nødpeilesender om du skal på langtur.

Utstyr
Alle turer i terrenget må planlegges med utgangspunkt i ekstreme værforhold og mulige forsinkelser. På organiserte turer som krever ekstra klær og spesielt utstyr er dette ofte inkludert. Er du i tvil, bør du spørre turoperatøren om hva du skal ha med.

Valuta
Norsk valuta kan brukes over hele Svalbard, også i den russiske bosetningen. De mest vanlige kredittkortene kan benyttes hos de fleste overnattings- og aktivitetsbedriftene, samt butikker. Mange har også betalingsterminal. Longyearbyen har minibank.

Åpningstider
Åpningstidene kan variere fra butikk til butikk og fra sesong til sesong. Det anbefales derfor at man skaffer seg en oversikt over åpningstider når man kommer til Svalbard. Denne kan fås hos turistinformasjonen.

Photo: Raymond Skarstein

Ferdsel på egenhånd

Meldeplikt og forsikring

De som på egen hånd reiser utenom bosetningene og nærområdet Nordenskiöld Land - Dickson Land, er pålagt å melde fra til Sysselmannen om sine planer. Av sikkerhetsmessige årsaker anbefales det i tillegg at man melder fra til noen om turer uansett hvor man skal. Sysselmannen kan pålegge de reisende å tegne forsikring eller stille bankgaranti for utgifter til redningsoperasjoner og lignende.

Isbjørn

Isbjørnen er totalfredet på Svalbard og det er forbudt å lokke til seg, forfølge eller ved annen aktiv handling oppsøke isbjørn slik at den blir forstyrret eller det kan oppstå fare for mennesker eller isbjørn. Hold avstand fra bjørnen, den kan angripe brått, hurtig og uten varsel. Vær oppmerksom og unngå kontakt. Benytt alltid snublebluss rundt leirplassen. Isbjørnen blir lett overopphetet og tåler derfor ikke å bli jaget. Følg aldri etter den med f.eks. snøscooter eller båt. Mat aldri isbjørn. På leirplassen skal mat, avfall og toalett plasseres minst 100 m fra oppholdsteltet og slik at det kan sees fra teltåpningen.

Våpen

Isbjørn kan påtreffes overalt på Svalbard – hele året! Det anbefales derfor å ta med våpen på alle turer utenfor bosetningene. Grovkalibret rifle er det absolutt beste forsvarsvåpenet mot isbjørn. I tillegg bør en medbringe skremmemidler som signalpistol eller signalpenner med blitsknall, signalskudd eller sirener.
Har man ikke våpentrening, bør man delta på organiserte turer med guide.

Våpen kan leies lokalt. Besøkende med våpenerfaring og/eller jegerlisens anbefales å ta med dokumentasjon på dette. Ved overnatting i telt eller under åpen himmel, bør leirstedet sikres med snublebluss eller ved å sitte isbjørnvakt.

Elver

Vannføringen i elvene er ofte svært stor fra juni til august. Elvene vokser raskt ved nedbør og snøsmelting. De er ofte brede, iskalde og vanskelige å forsere.

Sjøis og breer

Ferdsel på sjøis og breer innebærer alltid fare. Pass opp for issørpe, råker og bresprekker. Skaff deg oversikt over de lokale forhold samt foreta grundige målinger og vurderinger av isen før du legger utpå. Man bør ikke gå på bre uten erfaring. Dersom en går på bre bør det skje i gruppe slik at man kan danne taulag. Ta med brodder og isøks.

For din egen sikkerhet og for en rikere opplevelse, anbefales turer med lokalkjente guider.

Photo: Per harald Olsen

Photo: Trym Ivar Bergsmo

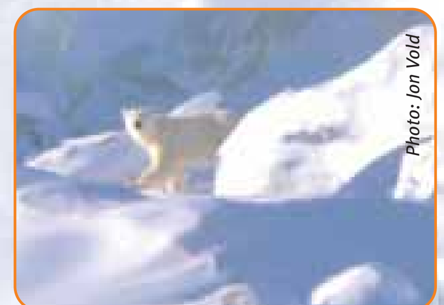

Photo: Jon Vold

Photo: Reidar Hindrum

Photo: Torbjørn Johnsen

Fugler og dyr

På Svalbard finnes de største fuglefjellene i Nord-Atlanteren med bestander på opptil flere hundre tusen individer av de vanligste hekkende artene. Fuglefjellene domineres av alkefugl, krykkje og havhest. På kysten omkring Svalbard og på tundraen i de store dalførene, finnes også større bestander av gjess og vadere. Ærfugl hekker rundt hele øygruppen. De aller fleste fuglene på Svalbard er trekk- eller streiffugler som overvintrer i Barentshavet og langs kysten av Norge eller på kontinentet. Til sammen hekker rundt 30 fuglearter på Svalbard. Svalbardrypa er den eneste fuglearten som ikke trekker bort fra øygruppen om vinteren.

Svalbardrein og polarrev er de eneste landpattedyrene som er naturlig hjemmehørende på Svalbard.
Disse kan påtreffes over det meste av øygruppen. I tillegg er østmarkmus kommet til Isfjordområdet, sannsynligvis via båtlaster.

Isbjørnen regnes som et maritimt pattedyr fordi den tilbringer mesteparten av livet på havisen. Isbjørn påtreffes vanligvis i havisen og på omkringliggende øyer øst for Spitsbergen, men streifdyr kan påtreffes overalt på Svalbard. De føder sine barn i snøhuler på land. De lever hovedsakelig av ringsel, som er den vanligste selarten i farvannene rundt Svalbard. Andre selarter man finner rundt Svalbard er storkobbe, steinkobbe og hvalross.
Av hvalartene som regelmessig besøker Svalbards kyster, er hvithval den mest tallrike.

Barentshavet gir næring til det meste av dyrelivet på Svalbard. Takket være Golfstrømmen, blandingen av varmt og kaldt vann, den grunne sokkelen og intensiv solstråling i sommerhalvåret, har dette arktiske havområdet en relativt høy produksjon.

Photo: Synnøve Haga

Dette merket bæres av autoriserte Svalbardguider. For å bli Svalbardguide må man gjennomføre en kursrekke i regi av Guide- og turlederopplæringen på Svalbard og opparbeide seg nødvendig praksis. Autorisasjon gis i fem kategorier; "Longyearbyen" – til de som har opplæring og erfaring med å guide i tettstedet, "felt-sommer" og "dagstur-sommer" – til de som har opplæring og erfaring med å guide grupper på tur i terrenget om sommeren og "felt-vinter" og "dagstur-vinter" – til de som har opplæring og erfaring med å guide grupper ute i terrenget om vinteren.

Photo: Erlend Folstad

Photo: Jens Abild

Natur og miljøvern

Photo: B&C Alexander

Photo: Priitta Pöyhtäri

Naturen på Svalbard er svært sårbar, og selv små inngrep kan gi varige skader. Det er derfor vedtatt en egen miljøvernlov for Svalbard. Svalbardmiljøloven med tilhørende forskrifter har blant annet som formål å sikre bevaring av Svalbards sårbare naturmiljø og de mange verdifulle kulturminnene. De mest aktuelle lover og forskrifter er:

- Lov om miljøvern på Svalbard, 2001 (Svalbardmiljøloven)
- Forskrift om ferdsel med motorkjøretøy i terrenget og om bruk av luftfartøy til turistformål, 2002 (Motorferdelsforskriften)
- Forskrift om leiropphold, 2001 (Leirforskriften)
- Forskrift om turisme og annen reisevirksomhet på Svalbard, 1991 (Turistforskriften)
- Forskrifter for de ulike verneområder på Svalbard
- Forskrift om lokal regulering av jakt på svalbardrype og svalbardrein på Svalbard, 2003
- Forskrift om høsting på Svalbard, 2002 (Høstingsforskriften)
- Forskrift om miljøgifter, avfall og gebyrer for avløp og avfall på Svalbard, 2002 (Forurensingsforskriften)

Verneområder

Nesten 65 % av Svalbards areal er vernede områder. Dette er 3 naturreservater, 6 nasjonalparker, 15 fuglereservater og 1 geotopvernområde. Bestemmelsene for disse er til dels ulike, og noe strengere enn bestemmelsene i Svalbardmiljøloven som gjelder for hele øyriket.

Dyr og fugler

Dyr og fugler er spesielt tilpasset de krevende arktiske levevilkårene. I utgangspunktet er alle dyr på Svalbard fredet. Det er ikke lov å forstyrre, jage, fange, skade eller drepe dyr og fugler. Også egg, reir og bo er fredet. Rør aldri døde dyr! Det er påvist rabies (hundegalskap) på Svalbard. Alle fugler er fredet i yngletiden, og det er ikke lov å forstyrre dem unødig ved f. eks å klatre i fuglefjell. Det er heller ikke lov å samle egg og dun uten spesiell tillatelse.

Photo: Bryan & Cherry Alexander

Photo: Pierre Fijalkowski

Photo: Fausto Giaccone

Photo: Gunhild Geirsta

Flora
All vegetasjon er fredet. Ta gjerne bilder av Svalbards fargerike flora, men ikke plukk av den.

Kulturminner
Svalbardmiljøloven slår fast at alle spor etter menneskelig aktivitet fra 1945 eller tidligere er fredet.
Dette gjelder både faste kulturminner, som tufter, graver, stående bygninger og anlegg av enhver art, og løse gjenstander. Dessuten er følgende kulturminner fredet uansett alder:

- menneskegraver og spor etter slike, herunder kors, bein og skjelettrester fra mennesker som ligger utenfor sine opprinnelige graver
- skjelettrester på slakteplasser for hvalross, for kvitfisk og i forbindelse med selvskudd for isbjørn

Fredning av et kulturminne omfatter et område som strekker seg 100 meter i alle retninger rundt kulturminnet. Innenfor det fredede området er det ikke tillatt å slå leir, sette opp telt eller brenne bål. Bålforbudet gjelder også på vegetasjonsdekket mark.

Kulturminneforskriften fastslår:
- fredede løse kulturminner må ikke fjernes fra funnstedet; dersom det er grunn til å tro at kulturminnet ikke tidligere er kjent, skal det meldes fra til Sysselmannen
- fredede kulturminner kan ikke utføres fra Svalbard

Turisme og ferdsel
på Svalbard er underlagt forskrifter som skal beskytte naturmiljøet, kulturminnene og ivareta de reisendes sikkerhet. For reisearrangører, turoperatører og turistfartøyer gjelder spesielle regler som bl.a. innebærer at arrangøren er ansvarlig for de reisendes sikkerhet og for at de reisende er informert om og overholder lover og bestemmelser. Videre må reisearrangører melde fra til Sysselmannen om sine turopplegg foran hver sesong, og ha forsikringer som dekker redningsaksjoner og lignende assistanse.

Skal du ut på tur på egenhånd, og planlegger å dra utenfor forvaltningsområde 10 (de sentrale deler av Spitsbergen) må du melde fra til Sysselmannen.
Meldeplikten gjelder ferdsel både til lands og til sjøs, og gis på egne skjema. Kontakt Sysselmannen på Svalbard i god tid. Det vil også bli stilt krav om søk- og redningsforsikring eller – garanti i forbindelse med turen.

Miljøvernlovgivningen setter noen begrensninger for ferdsel på Svalbard. Det er bl.a. ikke tillatt å bruke motorkjøretøy på barmark, og scooterkjøring er kun tillatt i bestemte områder. I fuglereservatene og i noen andre vernede områder er ferdsel regulert eller forbudt.
For leirslagning gjelder spesielle regler. Sett deg inn i miljøvernlovgivningen på Svalbard, spesielt før du legger ut på tur på egenhånd.

Svalbard er en perle i Arktis. Natur og kulturminner er premissgiverne, og slik vil vi at det skal forbli. Med dette i tankene oppfordres du som besøker Svalbard til å

«TA VARE PÅ SVALBARD».

Svalbard Reiseliv AS
Postboks 323
9171 Longyearbyen, Norge
Telefon: 79 02 55 50
Telefax: 79 02 55 51
e-post: info@svalbard.net
www.svalbard.net

Svalbardvettreglene

- Kast ikke søppel i naturen. Etterlat ingen varige spor.
- Forstyrr ikke dyr og fugler. Husk at det er du som er gjesten.
- Plukk ikke blomster. Ta vare på mangfoldet.
- Ikke ødelegg eller fjern kulturminner.
  Alle spor etter mennesker fra før 1946 er fredede kulturminner.
- Det er forbudt å oppsøke eller tiltrekke seg isbjørn.
  Den kan være livsfarlig, men er også sårbar.
- Forlat ikke bosetningene uten eget våpen og erfaring med hvordan du bruker dette.
- Vis hensyn til andre
- Ta komntakt med Sysselmannen dersom du skal på langtur på egenhånd.
  Det er meldeplikt for ferdsel over store deler av svalbard.
- Sett deg inn i lover og regler for ferdsel og aktiviteter på Svalbard
- I din og miljøets interesse anbefaler vi organiserte turer

Den usynlige turist kan ingen være – men vi ser gjerne at du prøver

Trykk: Østfold Trykkeri
Photo: Synnøve Haga